Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο πενταμελές τμήμα)

της 29ης Μαΐου 2024*

«Περιβάλλον – Δραστηριότητες εξόρυξης λιγνίτη σε υπαίθριο ορυχείο – Λιγνιτωρυχείο του Turów (Πολωνία) – Θεσμικό δίκαιο – Μη εκτέλεση διατάξεως του Δικαστηρίου η οποία περιέχει εντολή – Χρηματική ποινή – Είσπραξη απαιτήσεων με συμψηφισμό – Άρθρο 101, παράγραφος 1, και άρθρο 102 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 – Διαγραφή της κύριας υποθέσεως – Έλλειψη αναδρομικού αποτελέσματος επί των διαταχθέντων προσωρινών μέτρων – Υποχρέωση αιτιολογήσεως»

Στις υποθέσεις T-200/22 και T-314/22,

Δημοκρατία της Πολωνίας, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna,

προσφεύγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τους J. Estrada de Solà και O. Verheecke καθώς και από την K. Herrmann,

καθής,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Μαρκουλλή, πρόεδρο, V. Tomljenović, R. Norkus, Γ. Βαλασίδη (εισηγητή) και L. Spangsberg Grønfeldt, δικαστές,

γραμματέας: V. Di Bucci

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

έχοντας υπόψη ότι οι διάδικοι δεν υπέβαλαν, εντός της προθεσμίας των τριών εβδομάδων από την επίδοση του εγγράφου με το οποίο γνωστοποιήθηκε η περάτωση της έγγραφης διαδικασίας, αίτηση για τον καθορισμό ημερομηνίας για τη διεξαγωγή επ' ακροατηρίου συζητήσεως και αποφασίζοντας, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 106, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, να κρίνει επί της προσφυγής χωρίς να διεξαχθεί επ' ακροατηρίου συζήτηση,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η πολωνική.

Απόφαση

1 Με τις προσφυγές που άσκησε βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, η Δημοκρατία της Πολωνίας ζητεί, στην υπόθεση T-200/22, την ακύρωση των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 7ης και της 8ης Φεβρουαρίου 2022 καθώς και της 16ης και της 31ης Μαρτίου 2022 και, στην υπόθεση T-314/22, της αποφάσεως της Επιτροπής της 16ης Μαΐου 2022 (στο εξής, από κοινού: προσβαλλόμενες αποφάσεις), διά των οποίων η Επιτροπή εισέπραξε με συμψηφισμό τα ποσά που η Δημοκρατία της Πολωνίας όφειλε ως ημερήσια χρηματική ποινή επιβληθείσα από την Αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου με τη διάταξη της 20ής Σεπτεμβρίου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:752), για τα χρονικά διαστήματα, αφενός, μεταξύ της 20ής Σεπτεμβρίου 2021 και της 17ης Ιανουαρίου 2022 και, αφετέρου, μεταξύ της 18ης Ιανουαρίου 2022 και της 3ης Φεβρουαρίου 2022.

Ιστορικό της διαφοράς

Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

2 Στις 26 Φεβρουαρίου 2021 η Τσεχική Δημοκρατία άσκησε προσφυγή δυνάμει του άρθρου 259 ΣΛΕΕ με αίτημα να διαπιστωθεί ότι η Δημοκρατία της Πολωνίας παρέβη τις υποχρεώσεις που υπείχε από το δίκαιο της Ένωσης λόγω της επέκτασης και παράτασης των δραστηριοτήτων εξόρυξης λιγνίτη στο υπαίθριο ορυχείο του Turów (Πολωνία), το οποίο βρίσκεται κοντά στα σύνορα με την Τσεχική Δημοκρατία και την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας (υπόθεση C-121/21).

3 Παράλληλα, η Τσεχική Δημοκρατία υπέβαλε αίτηση ασφαλιστικών μέτρων ζητώντας να υποχρεωθεί η Δημοκρατία της Πολωνίας, εν αναμονή της αποφάσεως του Δικαστηρίου επί της ουσίας της υποθέσεως, να παύσει αμέσως τις δραστηριότητες εξόρυξης λιγνίτη στο ορυχείο του Turów.

4 Με διάταξη της 21ης Μαΐου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:420), η Αντιπρόεδρος του Δικαστηρίου δέχθηκε το ως άνω αίτημα και διέταξε τη Δημοκρατία της Πολωνίας να παύσει τις δραστηριότητες εξόρυξης στο εν λόγω ορυχείο, αμέσως και έως την έκδοση της αποφάσεως με την οποία θα περατωθεί η δίκη στην υπόθεση C-121/21,.

5 Η Τσεχική Δημοκρατία, θεωρώντας ότι η Δημοκρατία της Πολωνίας δεν είχε συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις που υπείχε από τη διάταξη της 21ης Μαΐου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:420), υπέβαλε, στις 7 Ιουνίου 2021, νέα αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, ζητώντας να υποχρεωθεί η Δημοκρατία της Πολωνίας να καταβάλλει στον προϋπολογισμό της Ένωσης ημερήσια χρηματική ποινή ύψους 5 εκατομμυρίων ευρώ.

6 Με χωριστό δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 29 Ιουνίου 2021, η Δημοκρατία της Πολωνίας ζήτησε την ανάκληση της διατάξεως της 21ης Μαΐου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:420), δυνάμει του άρθρου 163 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου.

7 Με διάταξη της 20ής Σεπτεμβρίου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:752), η Αντιπρόεδρος του Δικαστηρίου, αφενός, απέρριψε την αίτηση της Δημοκρατίας της Πολωνίας περί ανακλήσεως της διατάξεως της 21ης Μαΐου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:420), και, αφετέρου, υποχρέωσε τη

Δημοκρατία της Πολωνίας να καταβάλλει στην Επιτροπή χρηματική ποινή ύψους 500 000 ευρώ ημερησίως, από την ημερομηνία κοινοποιήσεως της διατάξεως αυτής στη Δημοκρατία της Πολωνίας και μέχρις ότου το εν λόγω κράτος μέλος συμμορφωθεί προς τη διάταξη της 21ης Μαΐου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:420).

Επί της διαδικασίας που κατέληξε στην έκδοση των προσβαλλομένων αποφάσεων

8 Με επιστολή της 19ης Οκτωβρίου 2021, η Επιτροπή ζήτησε από τις πολωνικές αρχές να παράσχουν αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την παύση των δραστηριοτήτων εξόρυξης λιγνίτη στο ορυχείο του Turów. Στο ίδιο έγγραφο, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι, σε περίπτωση μη παροχής των εν λόγω αποδεικτικών στοιχείων, θα προέβαινε στην αποστολή, από τις 3 Νοεμβρίου 2021 και στο τέλος κάθε περιόδου τριάντα ημερολογιακών ημερών, αιτήσεων πληρωμής προς εκτέλεση της διατάξεως της 20ής Σεπτεμβρίου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:752).

9 Με διάφορα έγγραφα που εξέδωσε μεταξύ της 5ης Νοεμβρίου 2021 και της 8ης Μαρτίου 2022 η Επιτροπή ζήτησε από τη Δημοκρατία της Πολωνίας να καταβάλει τα διάφορα ποσά που οφείλονταν ως ημερήσιες χρηματικές ποινές.

10 Εν συνεχεία, η Επιτροπή απηύθυνε προς τη Δημοκρατία της Πολωνίας όχληση προς πληρωμή των εν λόγω ποσών εντόκως και την ενημέρωσε ότι, σε περίπτωση μη καταβολής, θα προέβαινε στην είσπραξή τους με συμψηφισμό, δυνάμει του άρθρου 101, παράγραφος 1, και του άρθρου 102 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ 2018, L 193, σ. 1) (στο εξής: δημοσιονομικός κανονισμός).

11 Με τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, η Επιτροπή ενημέρωσε την Πολωνία ότι προέβαινε στον συμψηφισμό της οφειλής της με διάφορες απαιτήσεις τις οποίες η Πολωνία είχε έναντι της Ένωσης. Το ποσό το οποίο εισπράχθηκε με συμψηφισμό κατά τα άνω ανέρχεται, κατά κεφάλαιο, σε 68 500 000 ευρώ και αντιστοιχεί στις ημερήσιες χρηματικές ποινές που οφείλονταν για το χρονικό διάστημα από τις 20 Σεπτεμβρίου 2021 έως τις 3 Φεβρουαρίου 2022.

Φιλικός διακανονισμός και διαγραφή της υποθέσεως C-121/21

12 Στις 3 Φεβρουαρίου 2022 η Τσεχική Δημοκρατία και η Δημοκρατία της Πολωνίας συνήψαν συμφωνία για την επίλυση της διαφοράς στην υπόθεση C-121/21 (στο εξής: συμφωνία φιλικού διακανονισμού).

13 Στις 4 Φεβρουαρίου 2022 τα δύο κράτη μέλη ενημέρωσαν το Δικαστήριο ότι, κατόπιν της επιτευχθείσας συμφωνίας φιλικού διακανονισμού, παραιτούνταν από κάθε αξίωση στην υπόθεση C-121/21. Την ίδια ημερομηνία, οι πολωνικές αρχές ζήτησαν από την Επιτροπή να θέσει τέλος στη διαδικασία εκτέλεσης των χρηματικών ποινών τις οποίες είχε επιβάλει το Δικαστήριο, επισυνάπτοντας στην αίτησή τους το κείμενο της συμφωνίας φιλικού διακανονισμού.

14 Με διάταξη της 4ης Φεβρουαρίου 2022, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (Ορυχείο του Turów) (C-121/21, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2022:82), η υπόθεση C-121/21 διαγράφηκε. Η εν λόγω διάταξη περί διαγραφής κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή στις 8 Φεβρουαρίου 2022.

15 Την ίδια ημερομηνία, η Δημοκρατία της Πολωνίας υπέβαλε αίτηση, δυνάμει του άρθρου 163 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, ζητώντας την ανάκληση της διατάξεως της 20ής Σεπτεμβρίου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:752).

16 Στις 11 Φεβρουαρίου 2022 οι πολωνικές αρχές ζήτησαν εκ νέου από την Επιτροπή να θέσει τέλος στη διαδικασία εκτέλεσης των χρηματικών ποινών και να ανακαλέσει την πρώτη και τη δεύτερη προσβαλλόμενη απόφαση λόγω της διαγραφής της υποθέσεως C-121/21 από το πρωτόκολλο του Δικαστηρίου.

17 Απαντώντας στις αιτήσεις της 4ης και της 11ης Φεβρουαρίου 2022, η Επιτροπή ενημέρωσε, στις 22 Φεβρουαρίου 2022, τις πολωνικές αρχές ότι, ενόσω η διάταξη της 20ής Σεπτεμβρίου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:752), δεν έχει «εξαφανισθεί», σκόπευε να συνεχίσει την είσπραξη με συμψηφισμό των ποσών που οφείλονταν την 3η Φεβρουαρίου 2022.

18 Με διάταξη της 19ης Μαΐου 2022, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (Ορυχείο του Turów) (C-121/21 R, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2022:408), απορρίφθηκε η αίτηση της Δημοκρατίας της Πολωνίας περί ανακλήσεως της διατάξεως της 20ής Σεπτεμβρίου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:752).

Αιτήματα των διαδίκων

19 Η Δημοκρατία της Πολωνίας ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να ακυρώσει τις προσβαλλόμενες αποφάσεις·

– να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

20 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να απορρίψει τις προσφυγές·

– να καταδικάσει τη Δημοκρατία της Πολωνίας στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

21 Το Γενικό Δικαστήριο, αφού άκουσε τις απόψεις των διαδίκων επί του ζητήματος αυτού, αποφασίζει να συνεκδικάσει τις υπό κρίση υποθέσεις προς έκδοση κοινής αποφάσεως, σύμφωνα με το άρθρο 68, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου.

22 Προς στήριξη των προσφυγών ακυρώσεως τις οποίες άσκησε, η Δημοκρατία της Πολωνίας προβάλλει δύο λόγους, εκ των οποίων ο πρώτος αφορά παράβαση του άρθρου 101, παράγραφος 1, και του άρθρου 102 του δημοσιονομικού κανονισμού, σε συνδυασμό με το

άρθρο 98 του ίδιου κανονισμού, και ο δεύτερος παράβαση του άρθρου 296 ΣΛΕΕ, καθώς και του άρθρου 41, παράγραφος 2, στοιχείο γ′, και του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται παράβαση των άρθρων 101 και 102 του δημοσιονομικού κανονισμού, σε συνδυασμό με το άρθρο 98 του ίδιου κανονισμού

23 Η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει ότι η Επιτροπή, εκδίδοντας τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, υπερέβη τις εξουσίες που της παρέχουν τα άρθρα 101 και 102 του δημοσιονομικού κανονισμού, σε συνδυασμό με το άρθρο 98 του ίδιου κανονισμού.

24 Ειδικότερα, η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει ότι η σύναψη της συμφωνίας φιλικού διακανονισμού και η διαγραφή της υποθέσεως C-121/21 είχαν ως συνέπεια την αναδρομική παύση των αποτελεσμάτων των προσωρινών μέτρων που διατάχθηκαν στην εν λόγω υπόθεση. Η Δημοκρατία της Πολωνίας φρονεί ότι η ως άνω ερμηνεία ενισχύεται από τη νομολογία του Δικαστηρίου κατά την οποία η ακύρωση μιας πράξεως από τον δικαστή της Ένωσης παράγει αποτελέσματα ex tunc και έχει, επομένως, ως συνέπεια την αναδρομική εξαφάνιση της ακυρωθείσας πράξεως από την έννομη τάξη. Η ερμηνεία αυτή επιρρωννύεται, κατά τη Δημοκρατία της Πολωνίας, από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών. Η Δημοκρατία της Πολωνίας προσθέτει ότι η συνέχιση της εκτέλεσης των προσωρινών μέτρων, παρά τη διαγραφή της υποθέσεως C-121/21, βαίνει πέραν του επιδιωκόμενου με τα εν λόγω μέτρα σκοπού.

25 Επιπροσθέτως, η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει ότι, δεδομένου ότι το προσωρινό μέτρο που επιβλήθηκε με τη διάταξη της 20ής Σεπτεμβρίου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:752), έπαυσε να έχει εφαρμογή, τα ποσά που περιλαμβάνονται στις αιτήσεις πληρωμής δεν συνιστούν υφιστάμενη οφειλή κατά την έννοια του άρθρου 98, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του δημοσιονομικού κανονισμού. Επομένως, η Επιτροπή όφειλε να ακυρώσει τις βεβαιωθείσες οφειλές και να μην προβεί στην είσπραξή τους.

26 Η Δημοκρατία της Πολωνίας φρονεί ότι, εάν η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να συνεχίσει τη διαδικασία είσπραξης, παρά τη σύναψη της συμφωνίας φιλικού διακανονισμού και τη διαγραφή της υποθέσεως C-121/21 από το πρωτόκολλο του Δικαστηρίου, τούτο θα απέτρεπε τους διαδίκους από την επίλυση των διαφορών τους με φιλικό διακανονισμό. Το υπόχρεο κράτος θα υφίστατο τόσο τις συνέπειες του φιλικού διακανονισμού όσο και το κόστος που συνδέεται με την είσπραξη της απαιτήσεως που αντιστοιχεί στις επιβληθείσες χρηματικές ποινές.

27 Τέλος, η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει ότι το άρθρο 101, παράγραφος 6, του δημοσιονομικού κανονισμού θα μπορούσε να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι ο αρμόδιος διατάκτης δύναται να ακυρώσει βεβαιωθείσα απαίτηση, λαμβάνοντας υπόψη τα γεγονότα που μεσολάβησαν μεταξύ της βεβαιώσεως της απαιτήσεως και της εκδόσεως της αποφάσεως περί εισπράξεως των οφειλομένων ποσών.

28 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα της Δημοκρατίας της Πολωνίας.

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

29 Επισημαίνεται ότι η Δημοκρατία της Πολωνίας ζητεί να διαπιστωθεί ότι, λόγω της διαγραφής της υποθέσεως C-121/21, στις 4 Φεβρουαρίου 2022, έπαυσαν αναδρομικώς οι οικονομικές συνέπειες των προσωρινών μέτρων που είχαν διαταχθεί στην υπόθεση εκείνη. Τούτο είχε ως συνέπεια να καταστεί ανύπαρκτη η οφειλή και, κατά συνέπεια, παράνομη η είσπραξη βάσει των άρθρων 101 και 102 του δημοσιονομικού κανονισμού.

30 Πριν εξεταστεί το βάσιμο των επιχειρημάτων της Δημοκρατίας της Πολωνίας, είναι αναγκαία η διατύπωση εκτιμήσεων όσον αφορά, αφενός, τη φύση και τον σκοπό των χρηματικών ποινών οι οποίες επιβάλλονται σε σχέση με τα προσωρινά μέτρα και, αφετέρου, το περιεχόμενο της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων, υπό το πρίσμα του άρθρου 279 ΣΛΕΕ.

– Επί της φύσεως και του σκοπού των χρηματικών ποινών που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 279 ΣΛΕΕ

31 Το άρθρο 279 ΣΛΕΕ παρέχει στο Δικαστήριο την αρμοδιότητα να επιβάλλει οποιοδήποτε προσωρινό μέτρο κρίνει αναγκαίο προκειμένου να διασφαλίσει την αποτελεσματικότητα της οριστικής αποφάσεως (διατάξεις της 20ής Νοεμβρίου 2017, Επιτροπή κατά Πολωνίας, C-441/17 R, EU:C:2017:877, σκέψη 97, και της 27ης Οκτωβρίου 2021, Επιτροπή κατά Πολωνίας, C-204/21 R, EU:C:2021:878, σκέψη 19). Ειδικότερα, ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να είναι σε θέση να διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα των εντολών που απευθύνει σε διάδικο δυνάμει του άρθρου 279 ΣΛΕΕ, λαμβάνοντας κάθε μέτρο που αποσκοπεί στη συμμόρφωση του διαδίκου προς τη διάταξη ασφαλιστικών μέτρων. Το μέτρο αυτό μπορεί, μεταξύ άλλων, να συνίσταται στην επιβολή χρηματικής ποινής για την περίπτωση μη συμμόρφωσης προς την εκδοθείσα εντολή (πρβλ. διάταξη της 27ης Οκτωβρίου 2021, Επιτροπή κατά Πολωνίας, C-204/21 R, EU:C:2021:878, σκέψη 20 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

32 Επιπροσθέτως, η επιβολή χρηματικής ποινής, ως μέσο επίτευξης της συμμόρφωσης προς τα διαταχθέντα από τον δικαστή των ασφαλιστικών μέτρων προσωρινά μέτρα, σκοπεί να διασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης, η οποία είναι σύμφυτη με την αρχή του κράτους δικαίου, την οποία κατοχυρώνει το άρθρο 2 ΣΕΕ και η οποία αποτελεί θεμέλιο της Ένωσης (πρβλ. διάταξη της 20ής Νοεμβρίου 2017, Επιτροπή κατά Πολωνίας, C-441/17 R, EU:C:2017:877, σκέψη 102).

33 Επομένως, η χρηματική ποινή, η οποία επιβάλλεται ως παρεπόμενο μέτρο σε σχέση με τα προσωρινά μέτρα, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως κύρωση, αλλά ως μέσο καταναγκασμού, όπερ ρητώς αναγνώρισαν οι διάδικοι στην υπό κρίση διαφορά.

34 Κατά συνέπεια, στην προκειμένη περίπτωση, η Αντιπρόεδρος του Δικαστηρίου επέβαλε χρηματική ποινή προκειμένου ακριβώς να «αποτραπεί το ενδεχόμενο να επιχειρήσει [η Δημοκρατία της Πολωνίας] να καθυστερήσει τη συμμόρφωσή [της] προς τη διάταξη» της 21ης Μαΐου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:420).

– Επί του περιεχομένου της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων υπό το πρίσμα του άρθρου 279 ΣΛΕΕ

35 Σύμφωνα με το άρθρο 162, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, ένα προσωρινό μέτρο παύει να ισχύει από την ημερομηνία που προβλέπεται στη διάταξη με την οποία λαμβάνεται ή, ελλείψει τέτοιας διατάξεως, από τη δημοσίευση της αποφάσεως με την οποία τερματίζεται η δίκη.

36 Δεδομένου ότι η διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων έχει, όπως προκύπτει από το άρθρο 160, παράγραφοι 1 και 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, παρεπόμενο χαρακτήρα σε σχέση με την κύρια δίκη, τα προσωρινά μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων παύουν να ισχύουν όταν περατωθεί η δίκη αυτή, ιδίως όταν η υπόθεση την οποία αφορά η κύρια δίκη έχει αποτελέσει αντικείμενο διατάξεως περί διαγραφής [πρβλ. διάταξη της 19ης Μαΐου 2022, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (Ορυχείο του Turów), C-121/21 R, EU:C:2022:408, σκέψη 25].

37 Επομένως, λαμβανομένου υπόψη του παρεπόμενου χαρακτήρα της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων σε σχέση με την κύρια διαδικασία, οι διατάξεις της 21ης Μαΐου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:420), και της 20ής Σεπτεμβρίου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:752), έπαυσαν να έχουν εφαρμογή από τις 4 Φεβρουαρίου 2022. Επιπλέον, στη διάταξη της 19ης Μαΐου 2022, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (Ορυχείο του Turów) (C-121/21 R, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2022:408, σκέψη 26), ρητώς αναγράφεται ότι, από τις 4 Φεβρουαρίου 2022, ημερομηνία εκδόσεως της διατάξεως περί διαγραφής της υποθέσεως C-121/21 από το πρωτόκολλο του Δικαστηρίου, η Δημοκρατία της Πολωνίας δεν υποχρεούται πλέον σε άμεση παύση των δραστηριοτήτων εξόρυξης λιγνίτη στο ορυχείο του Turów. Δεδομένου ότι το προσωρινό αυτό μέτρο δεν ισχύει πλέον, πρέπει να γίνει δεκτό ότι από την ανωτέρω ημερομηνία παύει να υφίσταται η υποχρέωση του εν λόγω κράτους μέλους να καταβάλλει στην Επιτροπή χρηματική ποινή ύψους 500 000 ευρώ ημερησίως μέχρι την παύση των εν λόγω δραστηριοτήτων.

38 Υπό το πρίσμα ακριβώς των ανωτέρω εκτιμήσεων πρέπει να εξεταστούν τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

Επί των συνεπειών της διαγραφής της κύριας υποθέσεως όσον αφορά την ύπαρξη της οφειλής της Δημοκρατίας της Πολωνίας

39 Οι προσβαλλόμενες αποφάσεις είναι αποφάσεις περί συμψηφισμού των ποσών που η Δημοκρατία της Πολωνίας οφείλει βάσει της ημερήσιας χρηματικής ποινής την οποία επέβαλε η Αντιπρόεδρος του Δικαστηρίου με τη διάταξη της 20ής Σεπτεμβρίου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:752), για το χρονικό διάστημα μεταξύ της 20ής Σεπτεμβρίου 2021 και της 3ης Φεβρουαρίου 2022. Ειδικότερα, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι, δεδομένου ότι η διάταξη αυτή δεν είχε «εξαφανισθεί», ήταν υποχρεωμένη να την εκτελέσει για το χρονικό διάστημα από τις 20 Σεπτεμβρίου 2021 έως και τις 3 Φεβρουαρίου 2022.

40 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι, πρώτον, η διάταξη της 4ης Φεβρουαρίου 2022, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (Ορυχείο του Turów) (C-121/21, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2022:82), δεν περιέχει καμία αναφορά ούτε στα προσωρινά μέτρα που διατάχθηκαν με τη διάταξη της 21ης Μαΐου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:420), ούτε στην ημερήσια χρηματική ποινή που επιβλήθηκε δυνάμει του άρθρου 279 ΣΛΕΕ. Δεύτερον, η αίτηση της Δημοκρατίας της Πολωνίας περί ανακλήσεως της διατάξεως της 20ής Σεπτεμβρίου 2021,

Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:752), απορρίφθηκε. Τρίτον, από τη σκέψη 26 της διατάξεως της 19ης Μαΐου 2022, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (Ορυχείο του Turów) (C-121/21 R, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2022:408), προκύπτει ρητώς ότι η υποχρέωση της Δημοκρατίας της Πολωνίας να καταβάλλει στην Επιτροπή χρηματική ποινή ύψους 500 000 ευρώ ημερησίως μέχρι την παύση των εν λόγω δραστηριοτήτων πρέπει να θεωρηθεί ότι έπαυσε να ισχύει από τις 4 Φεβρουαρίου 2022. Με άλλα λόγια, η ημερήσια χρηματική ποινή την οποία επέβαλε η Αντιπρόεδρος του Δικαστηρίου με τη διάταξη της 20ής Σεπτεμβρίου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:752), έπαυσε να παράγει αποτελέσματα από τις 4 Φεβρουαρίου 2022.

41 Κατά συνέπεια, η ημερήσια χρηματική ποινή κατέπιπτε πράγματι κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας επιδόσεως της διατάξεως της 20ής Σεπτεμβρίου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:752), και της ημερομηνίας διαγραφής της υποθέσεως C-121/21 από το πρωτόκολλο.

42 Επομένως, μολονότι η διαγραφή της κύριας υποθέσεως επηρέασε την κατάπτωση της χρηματικής ποινής, δεν είχε εντούτοις ως αποτέλεσμα, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Δημοκρατία της Πολωνίας, την απόσβεση της υποχρεώσεώς της να καταβάλει το οφειλόμενο ποσό της χρηματικής ποινής. Τυχόν αντίθετο συμπέρασμα θα ισοδυναμούσε με παρέκκλιση από τον σκοπό της χρηματικής ποινής, ο οποίος συνίσταται στη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης, η οποία είναι σύμφυτη με την αρχή του κράτους δικαίου που κατοχυρώνεται στο άρθρο 2 ΣΕΕ (βλ. σκέψη 32 ανωτέρω).

43 Κανένα από τα επιχειρήματα που προέβαλε η Δημοκρατία της Πολωνίας δεν δύναται να κλονίσει το ως άνω συμπέρασμα.

44 Πρώτον, όσον αφορά την κατ' αναλογίαν εφαρμογή της νομολογίας σχετικά με τα αποτελέσματα της ακυρώσεως μιας πράξεως από τον δικαστή της Ένωσης, η οποία παρατίθεται στη σκέψη 24 ανωτέρω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η νομολογία αυτή δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω, δεδομένου ότι η διάταξη της 20ής Σεπτεμβρίου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:752), δεν υπόκειται σε αναίρεση και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να εξαφανισθεί αναδρομικώς.

45 Δεύτερον, όσον αφορά το επιχείρημα ότι από τα περισσότερα εθνικά νομικά συστήματα προκύπτει ότι τα ασφαλιστικά μέτρα που διατάσσονται εν αναμονή της εκδόσεως οριστικής αποφάσεως παύουν αναδρομικώς να παράγουν αποτελέσματα όταν η κύρια δίκη καθίσταται άνευ αντικειμένου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η παραπομπή στους εθνικούς δικονομικούς κανόνες δεν ασκεί επιρροή, στο μέτρο που η νομιμότητα των προσβαλλομένων αποφάσεων πρέπει να εξεταστεί αποκλειστικώς υπό το πρίσμα των κανόνων του δικαίου της Ένωσης. Όπως εξάλλου παραδέχεται και η Δημοκρατία της Πολωνίας, οι δικονομικοί κανόνες των κρατών μελών δεν είναι δεσμευτικοί για τα δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης.

46 Εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αν υποτεθεί ότι σε ορισμένα εθνικά νομικά συστήματα τα ασφαλιστικά μέτρα που διατάσσονται εν αναμονή της εκδόσεως οριστικής αποφάσεως παύουν αναδρομικώς να παράγουν αποτελέσματα όταν η κύρια δίκη καθίσταται άνευ αντικειμένου, η διαπίστωση αυτή δεν αρκεί για να αποδειχθεί ότι οι εν λόγω δικονομικοί κανόνες αποτελούν μέρος των κοινών συνταγματικών παραδόσεων των κρατών μελών και θα μπορούσαν, ως εκ τούτου, να αποτελέσουν μέρος της έννομης τάξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως πηγή δικαίου.

47 Τρίτον, όσον αφορά το επιχείρημα της Δημοκρατίας της Πολωνίας ότι η συνέχιση της εκτέλεσης των προσωρινών μέτρων, παρά τη διαγραφή της υποθέσεως C-121/21, βαίνει πέραν του επιδιωκόμενου με τα μέτρα αυτά σκοπού, ο οποίος συνίσταται, αποκλειστικώς, στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας της αποφάσεως επί της ουσίας, διαπιστώνεται ότι, εν προκειμένω, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Δημοκρατία της Πολωνίας, οι επιβληθείσες δυνάμει του άρθρου 279 ΣΛΕΕ χρηματικές ποινές δεν αποσκοπούν μόνο στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας της αποφάσεως επί της ουσίας, αλλά έχουν επίσης ως σκοπό τη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τα προσωρινά μέτρα που επιβλήθηκαν με τη διάταξη της 21ης Μαΐου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:420), και την αποτροπή του ενδεχομένου να επιχειρήσει η Δημοκρατία της Πολωνίας να καθυστερήσει τη συμμόρφωσή της προς τη διάταξη αυτήν.

48 Αν γινόταν δεκτή η επιχειρηματολογία της Δημοκρατίας της Πολωνίας, θα καθιστούσε κενό περιεχομένου τον μηχανισμό της χρηματικής ποινής που επιβάλλεται δυνάμει του άρθρου 279 ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι θα κατέληγε στο να επιτρέπεται στον υπόχρεο διάδικο, εν προκειμένω η Δημοκρατία της Πολωνίας, να παραβαίνει εσκεμμένως την υποχρέωση συμμόρφωσης προς τα προσωρινά μέτρα που διατάχθηκαν κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων μέχρι την περάτωση της κύριας δίκης και να υπονομεύει, με τον τρόπο αυτόν, την αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης.

49 Τέταρτον, το επιχείρημα της Δημοκρατίας της Πολωνίας ότι η εκτέλεση των χρηματικών ποινών καθιστά λιγότερο ελκυστική τη σύναψη συμφωνίας φιλικού διακανονισμού και παρακωλύει με τον τρόπο αυτόν την ανάπτυξη σχέσεων καλής γειτονίας δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Συγκεκριμένα, διαπιστώνεται ότι σκοπός των χρηματικών ποινών που επιβάλλονται σε σχέση με προσωρινά μέτρα δεν είναι η προώθηση του φιλικού διακανονισμού ή των σχέσεων καλής γειτονίας, αλλά, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 47 ανωτέρω, η διασφάλιση της συμμόρφωσης με τα προσωρινά μέτρα. Επισημαίνεται επίσης ότι η σύναψη της συμφωνίας φιλικού διακανονισμού και η διαγραφή της υποθέσεως C-121/21 είχαν επωφελή αποτελέσματα για τη Δημοκρατία της Πολωνίας, υπό την έννοια ότι οι ημερήσιες χρηματικές ποινές έπαυσαν να καταπίπτουν στις 4 Φεβρουαρίου 2022 και όχι κατά την ημερομηνία εκδόσεως αποφάσεως του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-121/21.

50 Πέμπτον, το επιχείρημα της Δημοκρατίας της Πολωνίας το οποίο στηρίζεται στο άρθρο 101, παράγραφος 6, πρώτο εδάφιο, του δημοσιονομικού κανονισμού δεν δύναται να ευδοκιμήσει. Πράγματι, κατά τη διάταξη αυτήν, «[ο] αρμόδιος διατάκτης δύναται να ακυρώσει βεβαιωθείσα απαίτηση εν όλω ή εν μέρει». Επομένως, δεν υφίσταται υποχρέωση της Επιτροπής να ακυρώσει βεβαιωθείσα απαίτηση. Εξάλλου, υπενθυμίζεται ότι, εν προκειμένω, πληρούνταν οι προϋποθέσεις που προβλέπονται για την είσπραξη με συμψηφισμό. Πράγματι, ο αρμόδιος διατάκτης της Επιτροπής επαλήθευσε την ύπαρξη της οφειλής της Δημοκρατίας της Πολωνίας και προσδιόρισε το ύψος της.

51 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν παρέβη τα άρθρα 101 και 102 του δημοσιονομικού κανονισμού, σε συνδυασμό με το άρθρο 98 του ίδιου κανονισμού.

52 Επομένως, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται παράβαση του άρθρου 296 ΣΛΕΕ, του άρθρου 41, παράγραφος 2, στοιχείο γ', και του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων

53 Η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παρέβη την υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει από το άρθρο 296 ΣΛΕΕ. Ισχυρίζεται ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις δεν της παρέχουν τη δυνατότητα να κατανοήσει τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή συνέχισε την είσπραξη με συμψηφισμό, παρά τη σύναψη της συμφωνίας φιλικού διακανονισμού και τη διαγραφή της υποθέσεως C-121/21.

54 Επιπροσθέτως, η Δημοκρατία της Πολωνίας προβάλλει ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις δεν εντάσσονται στο πλαίσιο πρακτικής που ακολουθεί η Επιτροπή με τις αποφάσεις της, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν είχε ποτέ μέχρι τότε εισπράξει χρηματικές ποινές βάσει του άρθρου 279 ΣΛΕΕ. Επομένως, οι προσβαλλόμενες αποφάσεις έχρηζαν ρητής αιτιολογίας. Εντούτοις, κατά τη Δημοκρατία της Πολωνίας, οι προσβαλλόμενες αποφάσεις δεν αναφέρουν τη νομική βάση η οποία παρέχει στην Επιτροπή την εξουσία να προβεί στην είσπραξη των ημερήσιων χρηματικών ποινών που επιβλήθηκαν με τη διάταξη της 20ής Σεπτεμβρίου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:752), ενώ η διάταξη αυτή είχε παύσει να παράγει αποτελέσματα. Επιπλέον, η Δημοκρατία της Πολωνίας υπογραμμίζει ότι υφίσταται στενή σχέση μεταξύ, αφενός, της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως και, αφετέρου, του θεμελιώδους δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας καθώς και του δικαιώματος αποτελεσματικής προσφυγής που κατοχυρώνεται από το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

55 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα της Δημοκρατίας της Πολωνίας.

56 Κατά πάγια νομολογία, η αιτιολογία των πράξεων των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, η οποία απαιτείται από το άρθρο 296 ΣΛΕΕ και από το άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της οικείας πράξεως και εκθέτει με σαφήνεια και χωρίς αμφισημία τη συλλογιστική του θεσμικού οργάνου που εξέδωσε την πράξη, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στους μεν ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους λόγους για τους οποίους ελήφθη το μέτρο, στο δε αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να ασκήσει τον έλεγχό του. Η απαίτηση αιτιολογήσεως πρέπει να εκτιμάται με γνώμονα όλες τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, ιδίως δε το περιεχόμενο της πράξεως, τη φύση των παρατιθέμενων στοιχείων της αιτιολογίας και το συμφέρον που έχουν ενδεχομένως για παροχή διευκρινίσεων οι αποδέκτες της ή άλλα πρόσωπα τα οποία αφορά η πράξη κατά την έννοια του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ (βλ. απόφαση της 10ης Μαρτίου 2016, HeidelbergCement κατά Επιτροπής, C-247/14 P, EU:C:2016:149, σκέψη 16 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

57 Η υποχρέωση μνείας της νομικής βάσης μιας πράξεως εμπίπτει στην υποχρέωση αιτιολογήσεως (βλ. απόφαση της 1ης Οκτωβρίου 2009, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-370/07, EU:C:2009:590, σκέψη 38 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

58 Η αιτιολογία δεν απαιτείται να παραθέτει εξαντλητικά όλα τα κρίσιμα πραγματικά και νομικά στοιχεία τα οποία ασκούν επιρροή, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξεως πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 296 ΣΛΕΕ πρέπει να εκτιμάται με γνώμονα όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται, καθώς και το σύνολο των κανόνων δικαίου που διέπουν τον σχετικό τομέα (βλ. απόφαση της 11ης Ιουνίου 2020, Επιτροπή κατά Di Bernardo, C-114/19 P, EU:C:2020:457, σκέψη 29 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

59 Στην περίπτωση αποφάσεως περί συμψηφισμού, η αιτιολογία πρέπει να παρέχει τη δυνατότητα να προσδιορισθούν με ακρίβεια οι συμψηφιζόμενες απαιτήσεις, χωρίς να απαιτείται να επαναληφθεί στην απόφαση συμψηφισμού η αιτιολογία που έγινε αρχικά δεκτή προς στήριξη της διαπιστώσεως καθεμίας από τις απαιτήσεις (βλ. απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2015, Technion και Technion Research & Development Foundation κατά Επιτροπής, T-216/12, EU:T:2015:746, σκέψη 98 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

60 Το ζήτημα αν έχει τηρηθεί η υποχρέωση αιτιολογήσεως πρέπει, καταρχήν, να εκτιμάται σε συνάρτηση με τις πληροφορίες που είχε στη διάθεσή του ο προσφεύγων, το αργότερο, κατά τον χρόνο ασκήσεως της προσφυγής. Επομένως, η αιτιολογία δεν μπορεί να διασαφηνίζεται για πρώτη φορά και εκ των υστέρων ενώπιον του δικαστή, εκτός αν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις (πρβλ. απόφαση της 4ης Ιουλίου 2017, European Dynamics Luxembourg κ.λπ. κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, T-392/15, EU:T:2017:462, σκέψη 74 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

61 Υπό το πρίσμα ακριβώς των ανωτέρω πρέπει να εξετασθεί το ζήτημα αν οι προσβαλλόμενες αποφάσεις είναι επαρκώς αιτιολογημένες.

62 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, κατά την ημερομηνία ασκήσεως των προσφυγών στις υποθέσεις T-200/22 και T-314/22, ήτοι αντιστοίχως στις 19 Απριλίου και στις 25 Μαΐου 2022, η Δημοκρατία της Πολωνίας είχε λάβει γνώση του εγγράφου της 22ας Φεβρουαρίου 2022 το οποίο της είχε αποσταλεί σε απάντηση των από 4 και 11 Φεβρουαρίου 2022 εγγράφων της (βλ. σκέψη 17 ανωτέρω).

63 Σύμφωνα με τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 60 ανωτέρω, το ζήτημα αν η Επιτροπή τήρησε την υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπείχε πρέπει να εκτιμηθεί υπό το πρίσμα των προσβαλλομένων αποφάσεων και του εγγράφου της 22ας Φεβρουαρίου 2022.

64 Εν προκειμένω, πρώτον, διαπιστώνεται ότι, με τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, η Δημοκρατία της Πολωνίας ήταν σε θέση να προσδιορίσει με ακρίβεια τις συμψηφιζόμενες απαιτήσεις. Συγκεκριμένα, οι προσβαλλόμενες αποφάσεις περιλαμβάνουν, σε παράρτημα, έγγραφο το οποίο περιέχει τον υπολογισμό του συμψηφισμού και τον υπολογισμό των τόκων υπερημερίας. Επισημαίνεται επίσης ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις αναφέρουν τη νομική βάση στην οποία στηρίζονται, εν προκειμένω τα άρθρα 101 και 102 του δημοσιονομικού κανονισμού.

65 Δεύτερον, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Δημοκρατία της Πολωνίας, το έγγραφο της 22ας Φεβρουαρίου 2022 της παρέχει τη δυνατότητα να κατανοήσει τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή αποφάσισε να συνεχίσει την είσπραξη της οφειλής η οποία απορρέει από την εκκαθάριση των ημερήσιων χρηματικών ποινών που επιβλήθηκαν με τη διάταξη της 20ής Σεπτεμβρίου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:752), παρά τη σύναψη φιλικού διακανονισμού και τη διαγραφή της υποθέσεως C-121/21 από το πρωτόκολλο του Δικαστηρίου. Συγκεκριμένα, με το έγγραφο αυτό, η Επιτροπή εξέφρασε την πρόθεσή της να συνεχίσει την είσπραξη με συμψηφισμό των ποσών που οφείλονταν μέχρι τις 3 Φεβρουαρίου 2022, δεδομένου ότι το προσωρινό μέτρο που διατάχθηκε με τη διάταξη της 21ης Μαΐου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:420), είχε λήξει στις 4 Φεβρουαρίου 2022 και δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να βεβαιωθεί, με βάση τα προσκομισθέντα από τη Δημοκρατία της Πολωνίας έγγραφα, ότι είχαν ληφθεί τα μέτρα που απαιτούσε η εκτέλεση της ως άνω διατάξεως. Η Επιτροπή προσέθεσε ότι, ενόσω η διάταξη της

20ής Σεπτεμβρίου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:752), δεν είχε «εξαφανισθεί», ήταν υποχρεωμένη να την εκτελέσει για το χρονικό διάστημα από τις 20 Σεπτεμβρίου 2021 έως και τις 3 Φεβρουαρίου 2022.

66 Τρίτον, όσον αφορά το επιχείρημα της Δημοκρατίας της Πολωνίας ότι, ελλείψει προγενέστερης πρακτικής που ακολουθεί η Επιτροπή με τις αποφάσεις της, οι προσβαλλόμενες αποφάσεις έχρηζαν ειδικής αιτιολογίας, υπενθυμίζεται ότι, όπως επισημάνθηκε με τη σκέψη 65 ανωτέρω, από το έγγραφο της 22ας Φεβρουαρίου 2022 προέκυπταν επαρκώς οι λόγοι που δικαιολογούσαν την είσπραξη με συμψηφισμό των ποσών τα οποία οφείλονταν στις 3 Φεβρουαρίου 2022, παρά τη διαγραφή της υποθέσεως C-121/21 από το πρωτόκολλο του Δικαστηρίου.

67 Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις, εξεταζόμενες ιδίως υπό το πρίσμα του εγγράφου της 22ας Φεβρουαρίου 2022, παρέσχον στη Δημοκρατία της Πολωνίας τη δυνατότητα να λάβει γνώση των λόγων για τους οποίους η Επιτροπή, παρά τη διαγραφή της υποθέσεως C-121/21 από το πρωτόκολλο του Δικαστηρίου, συνέχισε την εκτέλεση για την πληρωμή της οφειλής που προέκυψε από την εκκαθάριση των ημερήσιων χρηματικών ποινών που επιβλήθηκαν με τη διάταξη της 20ής Σεπτεμβρίου 2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Πολωνίας (C-121/21 R, EU:C:2021:752).

68 Στο μέτρο που οι προσβαλλόμενες αποφάσεις είναι επαρκώς αιτιολογημένες, είναι αλυσιτελές το επιχείρημα της Δημοκρατίας της Πολωνίας το οποίο στηρίζεται στη στενή σχέση που υφίσταται μεταξύ της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως και του θεμελιώδους δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας καθώς και του δικαιώματος αποτελεσματικής προσφυγής που κατοχυρώνεται στο άρθρο 47 του Χάρτη.

69 Κατόπιν των προεκτεθέντων, πρέπει να απορριφθεί ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως και, συνακόλουθα, οι προσφυγές στο σύνολό τους.

Επί των δικαστικών εξόδων

70 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

71 Δεδομένου ότι η Δημοκρατία της Πολωνίας ηττήθηκε, πρέπει να φέρει τα δικαστικά έξοδά της και τα δικαστικά έξοδα της Επιτροπής, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της τελευταίας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

1) Συνεκδικάζει τις υποθέσεις T-200/22 και T-314/22 προς έκδοση κοινής αποφάσεως.

2) Απορρίπτει τις προσφυγές.

3) Καταδικάζει τη Δημοκρατία της Πολωνίας στα δικαστικά έξοδα.

Μαρκουλλή Tomljenović Norkus

Βαλασίδης Spangsberg Grønfeldt

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 29 Μαΐου 2024.

(υπογραφές)